

ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ

для науковців, освітян, інноваторів

за 29 травня – 02 червня 2023 року

1. Гранти, міжнародна підтримка	1
2. Документи міжнародних організацій	2
3. Корисні новини України та світу	5
4. Наукові заходи	16

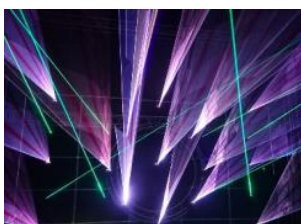
1. Гранти, міжнародна підтримка

ГРАНТИ НА ЛІТНЮ ШКОЛУ

З 29 серпня по 2 вересня 2023 року відбудеться літня школа Міжнародної дослідницької інфраструктури екстремального світла (ELI ERIC, Чехія). Захід покликаний долучити молодих вчених до обговорення досліджень у галузі фізики, хімії, матеріалознавства питань генерації та застосування інтенсивних лазерних імпульсів і джерел частинок і випромінювання, керованих лазером. Під час навчання планується розглянути високопотужні лазери надкоротких імпульсів; генерацію когерентних і некогерентних рентгенівських імпульсів за допомогою короткоімпульсних лазерів; надшвидкісні методи візуалізації надкороткими рентгенівськими імпульсами; лазерне прискорення частинок та застосування у протонній терапії; лазери високої інтенсивності у ядерній фізиці; взаємодію лазерного випромінювання з конденсованим середовищем; фемтонауку; генерацію аттосекундних лазерних імпульсів. Окрім проведення лекцій та практичних занять, передбачена постерна сесія з конкурсом серед учасників. Українці, які бажають взяти участь у Літній школі, можуть претендувати на гранти, які покривають дорожні витрати, проживання, харчування та реєстраційний внесок. Заявку на участь можна подати до 20 серпня.

Детальніше: <https://eli-laser.eu/>, <https://indico.eli-laser.eu/e/ELISS2023>,
<https://indico.eli-laser.eu/event/23/registrations/27/>, <https://is.gd/o5CAGr>

Фото: pixabay.com

2. Документи міжнародних організацій

ОЕСР: НА ШЛЯХУ ДО МІЖНАРОДНОЇ СИСТЕМИ КОМПЕТЕНЦІЙ

На сайті Організації економічного співробітництва та розвитку опубліковано звіт «Уроки упровадження Європейської системи компетенцій для фахівців у галузі державних закупівель: на шляху до міжнародної системи компетенцій» із серії «Документи ОЕСР щодо політики державного управління». У ньому наголошується, що просування професіоналізації кадрів у сфері державних закупівель привертає все більше уваги в країнах ОЕСР. Для підтримки відповідних ініціатив Європейська комісія розробила ProcurCompEU - інструмент оцінювання навичок та знань фахівців із державних закупівель, який можна масштабувати й структурувати. Він надає громадським організаціям можливість виявлення недостатніх компетенцій або сфер, у яких доцільно реалізовувати подальші ініціативи щодо нарощування потенціалу. Для забезпечення постійної актуалізації цього інструменту ОЕСР підтримує державні адміністрації декількох країн щодо тестування ProcurCompEU. У звіті міститься інформація про реалізовані пілотні проекти та уроки масштабування інструменту для різних контекстів і завдань. Цілям розкриття потенціалу державних закупівель як стратегічного інструменту просування політичних цілей, необхідна професійна робоча сила.

Детальніше: <https://is.gd/HKPVeX>, <https://is.gd/FTNSOV>,
<https://doi.org/10.1787/a0b8c9b7-en>

Фото: скріншот

ЮНЕСКО: CHATGPT І ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ У ВИЩІЙ ОСВІТІ

На сайті Організації Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури (ЮНЕСКО) опубліковано Керівництво «ChatGPT і штучний інтелект: короткий посібник». У ньому ChatGPT розглядається як інструмент штучного інтелекту, який стрімко захопив світ, залучивши 100 мільйонів користувачів лише через два місяці після запуску. Посібник містить огляд роботи ChatGPT (безкоштовна версія GPT-3.5, доступна на момент написання документу) і пояснення щодо можливості його використання у вищій освіті. Також у ньому розглядаються етичні проблеми та ризики використання ШІ у вищій освіті, пропонуються практичні кроки з їх подолання чи нівелювання. Оскільки посібник було опубліковано у квітні 2023 року, а сфера штучного інтелекту постійно розвивається, читачам радять працювати з надійними джерелами.

Детальніше: <https://is.gd/ol65YV>, <https://is.gd/WOBhKk>

Фото: скріншот

ОЕСР: ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТРАНСПОРТУ

На сайті Організації економічного співробітництва та розвитку опубліковано звіт «Перспективи розвитку транспорту на 2023 рік» із серії «Перспективи розвитку транспорту: міжнародний транспортний форум (МТФ)». У ньому розглядається вплив різних заходів політики на глобальні пасажирські та вантажні перевезення всіма видами транспорту та викиди вуглекислого газу (CO₂) до 2050 року. Особлива увага приділяється транспортній політиці міст, яка робити їх більш придатними комфортними для життя. Також аналізуються рішення про інвестиції в інфраструктуру та різні сценарії політики. Розглядаються регіональні аспекти. Аналіз ґрунтується на двох різних сценаріях майбутнього розвитку транспорту, змодельованих за допомогою внутрішніх транспортних моделей МТФ. Сценарій «поточні амбіції» передбачає, що політика скорочення вуглецевого транспорту продовжиться у тому ж напрямку, що і зараз, - з цих позицій розглядаються наслідки для попиту на транспорт, викидів CO₂ упродовж наступних трьох десятиліть. Інший сценарій «високі амбіції» передбачає прискорення декарбонізації транспортного сектору.

Детальніше: <https://is.gd/9VD7Rc>, <https://is.gd/GluJwY>,
<https://doi.org/10.1787/b6cc9ad5-en>

Фото: скріншот

ОЕСР: ПЕРСПЕКТИВИ СУВЕРЕННИХ ЗАПОЗИЧЕНЬ ОЕСР

На сайті Організації економічного співробітництва та розвитку опубліковано черговий випуск звіту «Прогноз суверенних запозичень ОЕСР 2023» із серії «Прогноз суверенних запозичень ОЕСР». Звіт надає уявлення про тенденції та події, пов'язані з вимогами до суверенних запозичень, стратегіями фінансування, ринковою інфраструктурою та рівнем державного боргу. У ньому міститься огляд суверенних запозичень ОЕСР, аналізується вплив макроекономічної та геополітичної невизначеності на потреби у суверенних запозиченнях, умови запозичень. Розглядаються тенденції випуску суверенних

боргових зобов'язань у країнах з різним рівнем розвитку, вивчаються вимоги до звітності та ефективності облігацій. Особливу увагу приділено непогашеній заборгованості 2007-2022 рр. Зроблено прогноз на 2023 рік для країн-членів ОЕСР. Підготовлені рекомендації щодо розроблення та реалізації програми зворотного викупу.

Детальніше: <https://is.gd/XPyudk>, <https://is.gd/LNeAxW>,
<https://doi.org/10.1787/09b4cfba-en>

Фото: скріншот

ОЕСР: ДАНІ ВАТІS ОЕСР-СОТ

На сторінці блогу Організації економічного співробітництва та розвитку опубліковано матеріал «Розшифровка глобальної торгівлі послугами: потужність набору даних ВаТІS ОЕСР-СОТ», підготовлений співробітниками управління статистики та даних Андресом Фіаллосом та Антонелло Лібераторе. У ньому наголошується, що аналіз моделей міжнародної торгівлі послугами може бути складним завданням. Не всі країни публікують інформацію про торговельні відносини зі своїми партнерами, крім того доволі часто те, про що звітує країна, не збігається з даними, які наводять її торговельні партнери. Набір даних ОЕСР-СОТ про збалансовану торгівлю послугами (ВаТІS) вирішує обидві ці проблеми та надає користувачам повний і узгоджений набір даних про торгівлю послугами. ОЕСР та СОТ у 2017 році розробили глобальний набір даних повної та узгодженої статистики двосторонньої торгівлі послугами за основними категоріями послуг, - ВаТІS. Наразі він охоплює понад 200 звітів, що охоплюють 12 основних категорій послуг за період з 2005 року. У нинішній публікації представлені результати дослідження щодо місця країн-членів ОЕСР у міжнародній торгівлі, а також сформованих починаючи з 2005 року тенденцій зростання цифрових послуг. Розглядаються питання недосконалості статистики двосторонньої торгівлі послугами, асиметрії даних, структури світової торгівлі послугами у розрізі країн (у т.ч. країн ОЕСР).

Детальніше: <https://is.gd/F2DPHu>, <https://is.gd/ggxbn>

Фото: скріншот

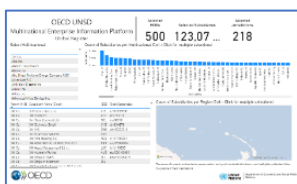

БАГАТОНАЦІОНАЛЬНА ІНФОРМАЦІЙНА ПЛАТФОРМА OECD-UNSD

На сайті Організації економічного співробітництва та розвитку у розділі «Статистика» доступна інформаційна платформа OECD-UNSD з даними щодо багатонаціональних підприємств. Платформа покликана забезпечити повноцінні відомості про структуру та діяльність багатонаціональних компаній в світі. Вона містить два основних реєстри: глобальний реєстр топ-500 (керівництво, дочірні компанії, місцезнаходження, структура власності) та цифровий реєстр веб-присутності (список підключених веб-сайтів, їх важливість відповідно до кількості відвідувачів та рейтингу сторінок). Платформа охоплює виключно загальнодоступну інформацію, отриману з використанням передових методів обробки даних і внаслідок цього є унікальним джерелом інформації про багатонаціональні компанії. Це важливий ресурс, присвячений підприємствам, які опинилися в авангарді змін у світовій економіці. Розуміння структури та поведінки багатонаціональних компаній має важливе значення для глобальної статистики, оскільки полегшує аналіз впливу глобалізації на виробничо-збутові ланцюжки, забезпечує прозорість даних та опосередковано підтримує зусилля по забезпеченню сплати багатонаціональними компаніями справедливої частини податків саме там, де вони працюють.

Детальніше: <https://is.gd/Ea8JLG>

Фото: скріншот

3. Корисні новини України та світу

ГРОМАДСЬКЕ ОБГОВОРЕННЯ ПРОЄКТУ СТАНДАРТУ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 113 «ПРИКЛАДНА МАТЕМАТИКА»

Міністерство освіти і науки пропонує до громадського обговорення проект стандарту вищої освіти зі спеціальності 113 «Прикладна математика» на другому (магістерському) рівні вищої освіти. Цей стандарт містить вимоги до освітніх програм в частині обсягу кредитів ЄКТС, необхідного для здобуття освітнього ступеня «магістр»; рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за відповідною освітньою програмою, та результатів їх навчання; переліку обов'язкових компетентностей випускника; нормативного змісту підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованого у термінах результатів навчання; форм атестації здобувачів вищої освіти; вимог до створення міждисциплінарних освітньо-наукових програм. Заклади вищої освіти при формуванні освітніх програм можуть зазначати додаткові вимоги до компетентностей і результатів навчання; випускники можуть працювати на первинних посадах, за професіями,

які визначені Національним класифікатором України. Зауваження та пропозиції до проєкту Стандарту можна подати до 11 червня 2023 року.

Детальніше: <https://is.gd/IFbosN>, <https://is.gd/ASLtpP>

Фото: pixabay.com

EUA ПІДТРИМУЄ ЗАХИСТ ІНСТИТУЦІЙНОЇ АВТОНОМІЇ

Європейська асоціація університетів виступає проти рішення шведського уряду щодо скорочення мандату зовнішніх членів університетських рад з трьох років до 17 місяців. Як відомо, воно було вмотивоване тим, що інституції потребують досвіду для боротьби з новими загрозами безпеці. Але це рішення, на переконання EUA, створює тривожний прецедент неправомірного втручання в управління університетами з боку уряду, який в односторонньому порядку змінює добре налагоджений процес та загрожує співпраці між органами влади та ЗВО Швеції. Хоча профільне міністерство та університети можуть мати підстави для коригування підходу щодо відбору зовнішніх членів університетських рад на користь оновлення у разі потреби, такі рішення слід приймати лише в рамках діалогу. Як засвідчують матеріали останнього видання EUA «Університетська автономія у Європі - IV», втручання органів державної влади, включаючи політичний вплив на призначення зовнішніх членів ради, може серйозно підірвати інституційну автономію. EUA закликає політиків переконатися, що їхній діалог з університетським сектором будується на прозорості та довірі. Крім того, прийняте рішення може спровокувати нові виклики втручання в управління та автономію закладів вищої освіти.

Детальніше: <https://is.gd/UM3iER>, <https://is.gd/Egx5qL>

Фото: скріншот

НЕВДАЧІ – ЦЕ КОРИСНА ДОПОМОГА У НАВЧАННІ ТА РОЗВИТКУ

На сайті Times Higher Education опублікована добірка статей «Як правильно зазнати невдачі: поради, які допоможуть викладачам та співробітникам переосмислити та використати невдачі як корисну допомогу у навчанні та

розвитку». Автори матеріалів одноставні в тому, що невдачі не приносять задоволення багатьом із нас, але вони життєво необхідні для прогресу у навчанні. Освітняни мають сприймати невдачу як сходинку до подальшого розвитку і навіть вітати її, особливо - на тлі постійної конкуренції в академічному світі, - при вступі до університету, отриманні фінансування досліджень, пошуку робочого місця тощо. У двадцяти коротких статтях автори діляться своїм досвідом та надають поради щодо того, як викладачі та дослідники можуть використовувати невдачі для покращення своїх власних досліджень та професійної практики; як створити культуру інновацій; як педагоги можуть навчити студентів використовувати невдачі для особистого росту та поглиблення своїх знань; як позбутися стигми невдач в академічному середовищі; як підготувати учнів до творчості та дизайн-мислення; навчити слухати й аналізувати ситуацію без емоцій; як не бути безпорадним у складні моменти життя тощо.

Детальніше: <https://is.gd/wlfnHZ>, <https://is.gd/PM8Ilc>

Фото: скріншот

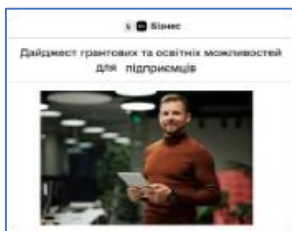

ДАЙДЖЕСТ ГРАНТОВИХ ТА ОСВІТНІХ МОЖЛИВОСТЕЙ ДЛЯ ПІДПРИЄМЦІВ

На порталі «Дія.Бізнес» оприлюднена підбірка найактуальніших грантових та освітніх можливостей для вітчизняного бізнесу. Тут представлені програми фінансової підтримки (гранти, е-Робота, ініціативи для бізнесу; підтримка релокації), а також відомості про навчальні курси та вебінари, покликані сприяти розвитку бізнесу й покращенню професійних навичок підприємців. Наразі доступні записи таких освітніх проєктів: маркетинг; секрети розвитку digital community; допомога українським компаніям із виходом на міжнародні ринки; торговельні марки і патенти для розвитку бізнесу; особливості ділової комунікації англійською мовою; цифровізація бізнесу; купівля в один клік; секрети виходу на світові e-commerce платформи; «антикорупція»; базові принципи працевлаштування та фінансова грамотність.

Детальніше: <https://is.gd/qsNzI9>, <https://is.gd/kDXsYr>, <https://is.gd/JbVp0J>,
<https://is.gd/OPH3gU>, <https://is.gd/ZKbUtr>
<https://is.gd/75Q6d8>, <https://is.gd/rkICx2>, <https://is.gd/HXQUIk>, <https://is.gd/Fj59cV>,
<https://is.gd/yPtkOd>

Фото: Мінцифри

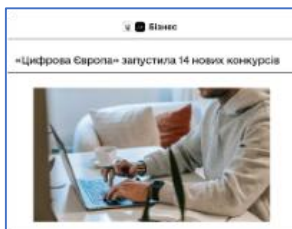

КОНКУРСИ «ЦИФРОВА ЄВРОПА»

Програма «Цифрова Європа» оголосила 14 нових конкурсів для державного та приватного секторів, громадських організацій, закладів вищої освіти, наукових установ, ІТ-компаній. Програма спрямована на розвиток цифрових навичок та розбудову цифрової інфраструктури країн ЄС на період до 2027 року. Вона покликана прискорити економічне відновлення та трансформувати європейське суспільство й економіку, зокрема - малі та середні підприємства. Головними напрямками програми є: штучний інтелект, дані та хмарні послуги; використання цифрових технологій в економіці та суспільстві; цифрові навички. Пріоритетна тематика: розроблення спільної платформи для управління промисловими ініціативами в авіації та секторі безпеки; реалізація концепції CitiVerse - для розробки віртуальних світів, покращення соціальних, архітектурних, культурних аспектів просторів життєдіяльності; впровадження Геному Європи - європейської геномної бази генетичних варіацій; створення Цифрового паспорту продукту - інформаційної системи, яка надає доступ до даних щодо сталості продукту; розгортання об'єднаної інфраструктури для відділень інтенсивної терапії в ЄС; заохочення навчання в галузі STEM і створення кар'єри в ІТ; підтримка розвитку європейської мережі закладів професійної та вищої освіти; протидія онлайн-дезінформації; підтримка Національних центрів безпечного Інтернету. Терміни подання заявок вказані в умовах окремих конкурсів.

Детальніше: <https://is.gd/6tjj4c>, <https://is.gd/rKBysp>, <https://is.gd/hKRqZM>, <https://is.gd/JoBu2O>

Фото: скріншот

ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ ЗДОРОВОГО КОГНІТИВНОГО СТАРІННЯ

На сайті Times Higher Education опублікований матеріал «Використання технологій для сприяння здоровому когнітивному старінню». У ній наголошується, що світ старішає, збільшується тривалість життя, знижується народжуваність. Стають все більш затребуваними нові способи виявлення та боротьби з розумовою відсталістю у літніх людей. Адаже по мірі зростання кількості та частки людей старшого віку, когнітивні проблеми стають дедалі гострішою проблемою для систем охорони здоров'я та суспільства в цілому. Тут можуть допомогти системи, побудовані на використанні робототехніки та штучного інтелекту, - вони не лише діагностують, а й придатні для реабілітації людей із когнітивними проблемами. Традиційні моделі діагностики та лікування вимагають залучення великої кількості лікарів-терапевтів та численних візитів пацієнтів до лікарень або центрів реабілітації. Використання передових технологій може подолати ці обмеження: команда фахівців з ОАЕ створила робота, який розмовляє арабською і за зовнішністю нагадує літнього чоловіка. Датчики та камери дозволяють «йому» виявляти емоції та рухи співрозмовника, він може автономно оцінювати когнітивні здібності у людей, які перенесли інсульт.

Детальніше: <https://is.gd/sSPXIJ>

Фото: скріншот

ALL DIGITAL ACADEMY

В рамках проєкту ЄС із підтримки освітян у сфері нових технологій, який реалізується упродовж 2022-2024 років, створена нова платформа ALL DIGITAL Academy. Вона пропонує інструменти підвищення кваліфікації за новими цифровими технологіями, зміцнення потенціалу та підключення навчальних центрів для цифрової трансформації, подолання розриву у цифрових навичках. Цифрові технології постійно розвиваються, серед них найбільш затребувані останнім часом – технології штучного інтелекту та інтернету речей. ALL DIGITAL Academy, яка знаходиться на стику навчання, інновацій і технологій, слідуватиме Плану дій з цифрової освіти, згідно з яким цифрові компетенції є ключовими навичками для усіх освітян. Очікується, що педагогічні та науково-педагогічні працівники зможуть підвищувати на платформі свої знання щодо новітніх цифрових технологій завдяки участі в онлайн-тренінгах; розвиватимуть навички викладання, використовуючи інструменти самооцінки, методології

навчання та викладання; об'єднуються у спільноту практиків, щоб ділитися кращим досвідом. Наразі ALL DIGITAL Academy запускає відкриті масові онлайн-курси з питань штучного інтелекту та інтернету речей; надає доступ до відкритих освітніх ресурсів OER; пропонує ресурси та інструменти на основі Digital Competence Framework for Citizens.

Детальніше: <https://alldigitalacademy.eu/>, <https://alldigitalacademy.eu/about/>, <https://is.gd/UM8Fat>, <https://is.gd/l6DXYk>, <https://is.gd/dQtrRU>

Фото: скріншот

ЮНЕСКО: НАВЧАЛЬНІ ПРОГРАМИ ЗІ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ

На сайті Організації Об'єднаних Націй з питань освіти, науки та культури (ЮНЕСКО) опубліковано звіт «Картографування схвалених урядом навчальних програм ШІ», підготовлений відділом з технологій і штучного інтелекту в освіті групи «Майбутнє навчання та інновацій». Упровадження штучного інтелекту вже докорінно змінило спосіб взаємодії людей у своїх суспільствах, що робить актуальними питання захисту прав людини, юридичної відповідальності, філософських аспектів використання штучного інтелекту та його подальшого розвитку. ШІ продовжить змінювати природу життя та роботи, і тому його базове розуміння зараз є критично важливим компонентом у концепції «освіченого громадянина», незалежно від того, стане він фахівцем з ШІ чи ні. Ураховуючи важливість компетенцій ШІ, траєкторії розвитку цієї галузі та інтеграції ШІ в інші сфери, доволі дивно, що так мало країн офіційно інтегрували цю тематику в освіту. Розуміння того, що таке штучний інтелект, як він працює та що він може робити, дає учням можливість краще розуміти свій світ, відстоювати власні права та права інших, а також використовувати технології і дані для суспільного блага. Уряди мають забезпечити створення навчальних програм ШІ з чітко визначеними результатами навчання, узгоджених з цілями національної політики та міжнародними стандартами прав людини та етики. Вони мають також заохочувати освітян до розвитку креативності студентів у сфері ШІ, розуміння етики, розуміння алгоритмів і даних, що лежать в основі інструментів ШІ. До розробки та упровадження навчальних програм з штучного інтелекту має застосовуватись гуманістичний підхід, щоб забезпечити захист фундаментальних прав людей (включаючи конфіденційність даних), сприяти інклюзії та справедливості. Технологія штучного інтелекту є новою предметною галуззю для шкіл у всьому світі. Урядам, школам і вчителям не вистачає знань для визначення компетенцій ШІ та розробки відповідних навчальних програм. У цьому дослідженні проаналізовані існуючі навчальні програми ШІ, зокрема – їх зміст та результати

навчання, окреслено механізми розробки, валідації, узгодження, навчальних інструментів. Подано міркування щодо розроблення національних навчальних планів або інституційних програм навчання та упровадження стратегій розвитку компетенцій ШІ. Вивчено поточну практику розроблення та упровадження програм ШІ у початковій та середній школі. Під навчальними програмами ШІ у рамках даного дослідження розуміються структуровані програми навчання, що охоплюють тематику, пов'язану зі ШІ, які схвалені національним або регіональним урядом та орієнтовані на учнів загальноосвітніх шкіл. Воно не стосується навчальних програм, розроблених для закладів спеціалізованої технічної та професійної освіти, ЗВО та неформального навчання.

Детальніше: <https://is.gd/WvtDQJ>

Фото: скріншот

ГРОМАДСЬКЕ ОБГОВОРЕННЯ ПРОЄКТУ ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО НАУКОВУ І НАУКОВО-ТЕХНІЧНУ ДІЯЛЬНІСТЬ»

Міністерство освіти і науки пропонує для громадського обговорення проєкт Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність». Йдеться про запровадження цільових показників діяльності керівників наукових установ, визначення стратегій і перспективних напрямів діяльності НУ задля оцінювання ефективності їх роботи та прийняття обґрунтованих управлінських рішень. Зокрема, проєктом пропонується ввести визначення стратегічного плану наукової установи; запровадити розробку, реалізацію та моніторинг виконання стратегічного плану наукової установи, а також розробленого на його основі оперативного плану, забезпечити їх прив'язку до контракту керівника державної наукової установи; унормувати процедурні питання щорічного звіту керівника наукової установи; обмежити перебування на керівних посадах десятима роками. Проєкт розроблено на виконання кроку 288 Плану законопроектних робіт Верховної Ради України на 2023 рік, затвердженого постановою Верховної Ради України від 7 лютого 2023 р. № 2910-ІХ, кроку 414 Плану пріоритетних дій Уряду на 2023 рік, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 березня 2022 р. № 221-р. Зауваження та пропозиції до законопроекту можна надати до 13 червня 2023 року.

Детальніше: <https://is.gd/f8Q277>, <https://is.gd/evr7SD>, <https://is.gd/eastzR>, <https://is.gd/Zp4b9P>

Фото:pixabay.com

ПОРАДИ ЩОДО ОБРАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ТА МЕТОДІВ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ

На сайті Times Higher Education опублікована стаття Джона Райті та Карла Шервуда «Поради щодо впровадження правильної технології для змішаного навчання». У ній автори пропонують почати із простого: попрактикуватися та подумати, яка ІТ-підтримка доступна при виборі онлайн-інструментів для змішаних курсів. Вони наголошують, що перехід до змішаного навчання відкрив нові обрії для використання новітніх технологій, але постає проблема їх вибору та ефективного застосування. На підтримку тих, хто зацікавлений в освітніх інноваціях, автори підготували сім порад. По-перше, почніть із формулювання результатів навчання, які мають бути відправною точкою для побудови курсу. Знання і навички, які ви хочете, щоб могли продемонструвати ваші студенти, визначатимуть ваш вибір технології. По-друге, забезпечте своєчасну технічну підтримку: перевірте пакет програмного забезпечення, доступний у вашому університеті, адже задіяння його можливостей спростить роботу. По-третє, подумайте про масштаб та обирайте інструменти, які заощадають час. Подумайте, наприклад, про створення інтерактивного онлайн-модуля, де учні можуть отримувати негайний зворотний зв'язок, відповідаючи на контрольні питання; створення дискусійного форуму; вбудовані інструменти попередньо заповнених коментарів. По-четверте, спрощуйте і постійно практикуйтеся. Оберіть один інструмент, спробуйте його освоїти, створіть пісочницю, де ви зможете його дослідити і отримати уявлення про весь його функціонал. Саме практика призводить до досконалості. По-п'яте, інтегруйте технології у навчання, розуміючи очікування учнів та необхідний рівень їх залученості. Здобувачі освіти повинні розуміти мету заняття і те, як воно покращує їхнє навчання. По-шосте, узгоджуйте процес навчання з використовуваними інструментами та оцінюванням. Обраний інструмент та очікувана онлайн-активність слухачів курсу повинні бути тісно інтегровані з оцінкою отриманих результатів. По-сьоме, тестуйте разом зі студентами, постійно вивчайте, наскільки нова онлайн-діяльність допомагає навчанню; визначайте, як можна щось змінити або покращити, у т.ч. покладаючись на зворотний зв'язок.

Детальніше: <https://is.gd/HraY0Q>, <https://is.gd/VwcnDL>, <https://is.gd/PiT6bS>

Фото: pixabay.com

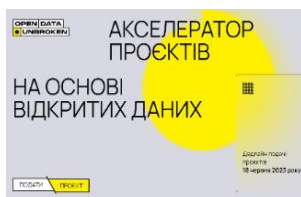

OPEN DATA.UNBROKEN

Програма-акселератор для проєктів, побудованих на основі відкритих даних «Open Data.Unbroken», що реалізується 1991 Accelerator, SocialBoost разом із Міністерством цифрової трансформації України та Організацією з безпеки та співробітництва в Європі, оголосила про прийом заявок від стартапів, бізнесів, громадських організацій та індивідуальних авторів цифрових проєктів. Зазначені проєкти мають бути інноваційними, пропонувати новий продукт або забезпечувати удосконалення наявного та використовувати відкриті дані, визначені такими згідно з Постановою Кабінету Міністрів України № 835 від 26 квітня 2022 року. Вони повинні підвищувати прозорість та підзвітність державних інституцій, посилювати ефективність владних структур, поліпшувати якість державних послуг для громадян, допомагати вирішувати соціальні, екологічні, економічні проблеми. Максимальний термін реалізації проєкту не повинен перевищувати трьох місяців. Переможці отримають гранти у обсязі до 400 тис. грн на розроблення проєкту та зможуть долучитись до тримісячної менторської програми. Заявку на участь у конкурсі можна подати до 18 червня 2023 року.

Детальніше: <https://www.openunbroken.org>, <https://is.gd/o3AyLI>

Фото: скріншот

РОБОЧА ГРУПА ЗІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЦИФРОВОЇ ОСВІТИ ТА НАВЧАННЯ

Європейський центр цифрової освіти оголосив конкурс на участь у робочій групі, яка працюватиме з вересня 2023 року по січень 2024 року. Її діяльність буде зосереджена на онлайн-освіті для забезпеченні «зеленого переходу» у контексті відповідної рекомендації Ради ЄС 2022 року. Планується систематизувати труднощі, з якими стикаються ключові учасники освіти при адаптації до змін у сфері сталого розвитку та визначити їх вплив на вирішення проблем амбівалентності у контексті «споживання технологій». До співпраці запрошуються професіонали з усіх галузей знань та секторів освіти, спеціалісти

з формування політики, навчання на робочому місці, використання освітніх технологій, представники приватного сектору. Вони мають обізнані у проблематиці сталого розвитку та цифрової освіти; розуміти питання зв'язку між стійкістю та використанням технологій; представити власні ідеї. Заявку можна подати до 27 червня 2023 року.

Детальніше: <https://is.gd/8145vH>, <https://is.gd/bWx12y>, <https://is.gd/DppLts>, <https://is.gd/7Amvyn>

Фото: скріншот

МОДЕЛЬ ЕФЕКТИВНОЇ ВЗАЄМОДІЇ ІЗ CHATGPT

На сайті Times Higher Education опублікована стаття Адріана Дж. Волбенка «Швидка розробка як академічна навичка: модель ефективної взаємодії із ChatGPT». У ній наголошується, що збір інформації від штучного інтелекту вимагає нового рівня навичок пошуку, який включає створення ефективних підказок, а також критичну навігацію та оцінку результатів. Незважаючи на активні дебати щодо доцільності використання штучного інтелекту у системі вищої освіти та оцінювання, вже зараз зрозуміло, що він буде використовуватись студентами незалежно від встановлених заборон й запровадження надійної ідентифікації спеціальними детекторами академічної доброчесності. Отже, нам потрібно змінити перестороги та почати розглядати використання штучного інтелекту як нову академічну навичку. Адже чат-боти ШІ, такі як ChatGPT, від початку задумувалися як помічники у системі пошуку інформації. Є усталена практика навчання студентів ефективним пошуково-дослідницьким навичкам, яка включає ефективний пошук у каталозі бібліотеки, пошук у базі даних, пошук за ключовими словами та використання логічних операторів, а коли літературу знайдено - розгортання методів *skimming* та сканування, таких як SQ3R, для пошуку корисної інформації. Наразі необхідно удосконалити модель ефективної роботи з інформацією для перетворення основних принципів швидкого проектування в академічну навичку. Адріан Дж. Волбенк пропонує модель TAP (Topic, Action, Parameters /Тема, Дія, Параметри). Крок перший - ретельне визначення теми для найбільш точних та релевантних результатів (тема має бути сформульована точно та лаконічно, детально та конкретно, з урахуванням контексту). Крок другий – визначення мети та ролі для дії чи активності («написати резюме основних аргументів» або «діяти як учасник дебатів/філософ» дозволить спрямувати бота відповідно до вашого пріоритету). Третій крок - вказати додаткові деталі або обмеження, щоб уточнити відповідь (довжина відповіді, посилання, пояснення чи висновки). Без цього результати

будуть надто розпливчастими чи узагальненими, щоб відповідати академічному стандарту вищої освіти, крім того, вони можуть створити когнітивне перевантаження надмірною сторонньою, недоречною чи ненадійною інформацією. Але відповідне навчання студентів та плекання у них критичного мислення дозволять використовувати ШІ в цілому та ChatGPT як зручний інструмент роботи з інформацією.

Детальніше: <https://is.gd/0oC3dp>, <https://is.gd/m1xvrK>

Фото: pixabay.com

КОНКУРС НА ЗДОБУТТЯ ЩОРІЧНОЇ ПРЕМІЇ КАБІNETУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

Міністерство освіти і науки оголосило конкурс на здобуття Премії Кабінету Міністрів України за розроблення і впровадження інноваційних технологій. Премія заснована урядовим рішенням 1 серпня 2012 року для відзначення особливих досягнень у розробленні та впровадженні інноваційних технологій у виробництво та виведення на ринок вітчизняної інноваційної продукції. На здобуття премії можуть претендувати роботи з доведеною практичною цінністю результатів, а також які мають та перспективу упровадження у господарську діяльність підприємств, окремих галузей промисловості та/або національної економіки в цілому, створення робочих місць у високотехнологічних галузях, які відповідають пріоритетним напрямам розвитку науки і техніки та інноваційної діяльності. При оцінюванні поданих на конкурс заявок буде враховуватись кількість охоронних документів на об'єкти права інтелектуальної власності, що отримані в Україні і за кордоном та використані у роботі, кількість укладених у процесі виконання роботи ліцензійних угод на використання об'єктів права інтелектуальної власності та ноу-хау. Заявку на участь у конкурсі можна подати до 1 жовтня 2023 року.

Детальніше: <https://is.gd/Q4Ylmz>, <https://is.gd/h1dkva>

Фото: скріншот

UNIVERSITY STARTUP WORLD CUP

Український фонд стартапів спільно з Venture Cup за підтримки Міністерства освіти та науки України, YEP, Academ.City, 1991 Accelerator, Inscience та Vacuum Deep Tech Acceleration оголосили про початок відбору українських студентських стартапів на участь в «University Startup World Cup». Захід покликаний об'єднати найкращі університетські стартапи з усього світу. Переможець отримає можливість презентувати свій проєкт у Venture Cup в Данії, взяти участь у міжнародному змаганні «Найкращий університетський стартап у світі» та у разі успіху взяти участь у буткемпі, отримати індивідуальні поради від провідних експертів індустрії, підготуватися до пітчінгу. Згідно з визначеними критеріями відбору, стартап повинен мати у числі співзасновників принаймні одного афілійованого з університетом, знаходитись на ранній стадії та команду з розмовною англійською. Заявку на участь можна подати до 11 червня 2023 року.

Детальніше: <https://usf.com.ua/university-startup-world-cup>, <https://venturecup.dk/uswc/>, <https://venturecup.dk/>

Фото: скріншот

4. Наукові заходи

4.1 Вже відбулись

ЕФЕКТИВНА КОМУНІКАЦІЯ

30 травня 2023 року відбудеться вебінар-практикум «Ефективна комунікація: розповідай про себе так, щоб тебе почули та зрозуміли». Захід проводиться в межах проєкту інформаційно-психологічної безпеки «П&арос;ята стихія», місія якого - подолання інформаційної нерівності, виховання інформаційної грамотності та критичного мислення, протидія шкідливим інформаційним впливам, прищеплення навичок інформаційної гігієни та кібербезпеки, посилення інформаційної та психологічної стійкості до дезінформації. Організатори: ВГО «Українська бібліотечна асоціація», Львівська обласна бібліотека для дітей.

Детальніше: <https://is.gd/nocnWb>, <https://is.gd/hEfzRG>

Фото: організатори

4.2 Заплановані

КРЕАТИВНА ЄВРОПА

5 червня 2023 року відбудеться комунікаційний захід «Можливості для представників українських бібліотек від Українського культурного фонду та програми ЄС «Креативна Європа» в Україні». Планується обговорити роботу Українського культурного фонду; грантові програми Українського культурного фонду; процедуру підготовки, подання та відбору проектних заявок; досвід успішних проектів; можливості, які надає в Україні програма Європейського Союзу «Креативна Європа». Організатори: ВГО «Українська бібліотечна асоціація», Український культурний фонд, Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого.

Детальніше: <https://is.gd/iZWZ0f>, <https://is.gd/LTIFoq>

Фото: логотип

ПОЧАТОК РОБОТИ З CHATGPT

6 червня 2023 року на найбільшій в Україні платформі онлайн-освіти Prometheus стартує навчальний курс «Початок роботи з ChatGPT». Він покликаний допомогти у набутті практичних навичок користування чатом великої мовної моделі ChatGPT та надати розуміння щодо того, у яких сценаріях цей інструмент може бути ефективним, а в яких - ні. Слухачі навчатимуться створювати високоякісні запити до ChatGPT за допомогою основних принципів prompt engineering; ознайомляться з принципами відповідального штучного інтелекту; дізнаються, як використати ChatGPT для розв'язання різноманітних завдань. Програма курсу складається зі вступу та 10 модулів, які охоплюють загальне знайомство із великими мовними моделями та продуктами OpenAI; формулювання запитів; використання ChatGPT для трансформації тексту, обчислень, розроблення програмного забезпечення; використання розширених сценаріїв тощо. Курс містить велику кількість практичних порад, поданих зрозумілою мовою.

Детальніше: <https://is.gd/Ur1y7Q>, <https://is.gd/2icntA>

Фото: Prometheus

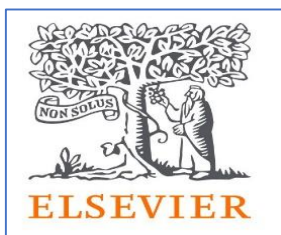

ВЕБІНАР ВІД ELSEVIER

7 червня 2023 року відбудеться вебінар «Відображення переходу до сталого розвитку: новий підхід до порівняльного аналізу на рівні країн досліджень і співпраці, орієнтованих на ЦСР» із тематичної серії «Прагнення до впливу: максимальне збільшення видимості та впливу інституційних досліджень». Інституційні дослідження відіграють вирішальну роль для університетів та наукових організацій, але вплив цих досліджень може бути обмежений внаслідок відсутності видимості. Тому необхідно розуміти стратегії збільшення охоплення та впливу, знати способи ефективного інформування зацікавлених сторін про результати досліджень, залучати сучасні технології підвищення наочності, налагоджувати партнерські відносини. На першому вебінарі планується обговорити найновіші інструменти і методи аналітики досліджень, які використовуються для збору й аналізу даних про дослідження з усього світу; як визначати нові тенденції, ключових гравців та потенційних співавторів; як отримати конкурентну перевагу у своїй предметній галузі. Організатор – Elsevier.

Детальніше: <https://is.gd/Sv1cye>, <https://is.gd/vvKpnq>

Фото: логотип

ТРАНСФОРМАЦІЯ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ФАХІВЦІВ В УМОВАХ ВІДКРИТОЇ ОСВІТИ

8 червня 2023 року відбудеться всеукраїнська науково-практична конференція «Варіативні моделі й технології трансформації професійного розвитку фахівців в умовах відкритої освіти». Захід покликаний об'єднати науковців та практиків, зацікавлених в підтримці професійного розвитку фахівців. Планується обговорити наступні питання: євроінтеграційні процеси та концепція підвищення кваліфікації науково-педагогічних та педагогічних працівників; дослідні й досвідні практики професійного розвитку педагогічних і науково-

педагогічних працівників; психолого-педагогічний супровід професійного розвитку фахівців; освітньо-творчий доробок учасників проєкту «ZMINA 2.0». Організатори: Міністерство освіти і науки України, Національна академія педагогічних наук України, Інститут модернізації змісту освіти МОН України, ДЗВО «Університет менеджменту освіти», Центральний інститут післядипломної освіти, ГО «Центр освітніх ініціатив «Толока».

Детальніше: <https://is.gd/F0Q36r>, <https://is.gd/kL0A0x>, <https://is.gd/ouzYD1>

Фото: організатори

EURO NANO FORUM 2023

12-13 червня 2023 року відбудеться європейська мережева конференція з нанотехнологій і новітніх матеріалів «Euro Nano Forum 2023». Захід стане майданчиком для дискусії щодо перспектив імплементації «Зеленої угоди», подвійного переходу, стійкості суспільств та економік. Планується обговорити наступні питання: зелена енергія; екологічно чисті технології; роль передових матеріалів і нанотехнологій для Net-Zero; охорона здоров'я; мікросхеми та напівпровідники; графен та 2D матеріали; QuantumChallenge; Sustainable Packaging Challenge; дослідження; технологічні інфраструктури. Також передбачена презентація проєкту FIT-4-NMP (інформування про його перебіг, проміжні результати, можливості участі новачків). Проєкт започатковано у рамках Програми ЄС «Горизонт 2020» задля залучення до конкурсів Програми «Горизонт Європа» талановитих дослідників у галузі нанотехнологій, новітніх матеріалів, передових виробничих процесів, матеріалів для систем зберігання енергії, енергопостачання, відновлювальної енергетики. Організатори: Центр нанонаук Лундського університету, проєкт Vinnova, Кампус Чалмерса.

Детальніше: <https://is.gd/Xds4Eb>, <https://is.gd/jygqvd>, <https://is.gd/qMp3hQ>, <https://is.gd/8ObLCC>

Фото: організатори

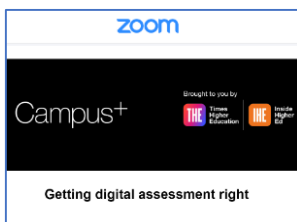

ЯК ЦИФРОВЕ ОЦІНЮВАННЯ МОЖЕ ПОКРАЩИТИ ОСВІТУ

15 червня 2023 року відбудеться вебінар «Правильне цифрове оцінювання». Захід покликаний стати площадкою для обговорення питань трансформації систем оцінювання в цілому та цифрового оцінювання зокрема, покращення освітнього процесу, вироблення рішень щодо адаптації оцінювання до мінливого технологічного середовища. Планується розглянути, за яких умов цифрове оцінювання є гарним вибором для різних видів оцінювання результатів навчання; як цифрові оцінки можуть полегшити зворотний зв'язок; які інструменти чи програми можуть бути використані для розроблення надійних цифрових оцінок; як викладачам залишатися гнучкими та адекватно реагувати на розвиток технологій штучного інтелекту; як альтернативні методи оцінювання можуть стати «цифровими». Організатор – THE Campus.

Детальніше: <https://is.gd/MYfuZJ>, <https://is.gd/mDXV16>

Фото: скріншот

ДОСВІД БРЕМЕНСЬКОЇ ПУБЛІЧНОЇ БІБЛІОТЕКИ

20 червня 2023 року відбудеться вебінар «Бібліотеки і Цілі сталого розвитку ООН: досвід Бременської публічної бібліотеки, Німеччина». Захід присвячений питанням включення бібліотек у процеси досягнення Цілей сталого розвитку ООН. Співробітники Бременської публічної бібліотеки поділяться своїм досвідом практичних дій й тематичних заходів, спрямованих на роз'яснення важливості курсу на сталий розвиток, формування поведінкових моделей, обміну речами тощо. Організатори: ВГО «Українська бібліотечна асоціація», Goethe-Institut в Україні.

Детальніше: <https://is.gd/7vBZ2m>, <https://is.gd/Z14Bwo>

Фото: Philipp Hertzog

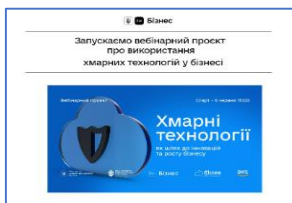
ХМАРНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ШЛЯХ ДО ІННОВАЦІЙ ТА РОСТУ БІЗНЕСУ

У червні-серпні 2023 року відбудеться серія вебінарів «Хмарні технології як шлях до інновацій та росту бізнесу». Проєкт покликаний допомогти українським

підприємцям у побудові та управлінні бізнесом, оптимізації роботи, посиленні безпеки, підвищенні конкурентоспроможності. Учасники дізнаються, як можна імплементувати хмарні технології у бізнес-процеси та використовувати ІКТ-інструменти для залучення клієнтів та виходу на міжнародні ринки. Будуть розглянуті наступні питання: технологічні рішення для стабілізації бізнесу (6 червня 2023 року); ІТ-інфраструктура за один клік (20 червня 2023 року); інструменти діджитал присутності (4 липня 2023 року); хмарні сервіси як інструмент побудови комунікації в команді (18 липня 2023 року); сучасна культура ІТ-безпеки (1 серпня 2023 року); засоби аналізу та ефективні стратегії залучення клієнтів (15 серпня 2023 року); ефективний ритейл: магазин майбутнього (22 серпня 2023 року); швидкий старт за кордон: вихід на закордонні ринки (29 серпня 2023 року). Організатори: Міністерство цифрової трансформації, Офіс з розвитку підприємництва та експорту, національний проєкт «Дія.Бізнес», компанія Elcore Cloud, Amazon Web Services.

Детальніше: <https://is.gd/8nXyb6>, <https://is.gd/83LyVX>

Фото: організатори

БІБЛІОТЕКА В УМОВАХ СУЧАСНОСТІ І КОНСТРУЮВАННЯ МАЙБУТНЬОГО

27 вересня 2023 року відбудеться науково-практична конференція «Бібліотека в умовах сучасності і конструювання майбутнього». Учасники заходу будуть обговорювати наступні питання: обслуговування користувачів бібліотеки; просування читання у громаді; бібліотека та волонтерство; бібліотека та краєзнавчі практики; бібліотека як амбасадор цифрової освіти населення; віртуальний простір бібліотек; бібліотечні фонди та їх актуалізація; сучасні професійні компетенції бібліотекаря. Організатори: Вінницька обласна універсальна наукова бібліотека імені Валентина Отамановського; Вінницьке обласне відділення ВГО «Українська бібліотечна асоціація».

Детальніше: <https://is.gd/Ca5r9k>

Фото: організатори

Ці матеріали підготовлені в рамках виконання проекту зі створення Національного репозитарію академічних текстів (НРАТ), який фінансується Міністерством освіти і науки України. Вони орієнтовані у першу чергу на цільову аудиторію НРАТ - науковців, освітян, інноваторів, здобувачів вищої освіти, авторів і редакторів наукових фахових видань, прихильників відкритої науки та відкритого доступу.

У щоденному режимі вони оприлюднюються на офіційному вебпорталі Національного репозитарію академічних текстів та сторінках НРАТ у соціальних мережах:

 НАЦІОНАЛЬНИЙ РЕПОЗИТАРІЙ
АКАДЕМІЧНИХ ТЕКСТІВ

<https://nrat.ukrintei.ua/category/usi-novyny-na-portali/>, <https://nrat.ukrintei.ua/category/naukovi-zahody/>

https://www.facebook.com/groups/578991159108587/?sorting_setting=CHRONOLOGICAL,

<https://t.me/NationalRepository>,

<https://invite.viber.com/?g2=AQBNMJ1iDNPI403rQ2x%2FeMt0spQItYQzEroTVETPdJh2K97EhrByGTLtwG%2FP70p>